

Ο Κώου και Νισύρου Ναθαναήλ γράφει για το έθιμο της Βασιλόπιτας

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Κώου και Νισύρου](#) / [Παράδοση](#)

Ένα από τά πιό άγαπητά έθιμα τοῦ χρόνου εἶναι ἡ κοπή τῆς Βασιλόπιτας, τῆς Ἀγιοβασιλόπιτας, ὅπως πρέπει νά τήν ἀποκαλοῦμε, ἡ ὁποία συνδέεται ἄμεσα μέ τή μεγάλη μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας, τόν Μέγα Βασίλειο Ἀρχιεπίσκοπο Καισαρείας (γεννήθηκε τό 330 καί ἐκοιμήθη τό 379 μ.Χ.).

- Γράφει ο [Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ](#)

Όταν ἦταν Αὐτοκράτορας ὁ Ἰουλιανός ὁ Παραβάτης (360-363 μ.Χ.), πού προσπάθησε νά ξαναζωντανέψει τή νεκρή λατρεία τῶν εἰδώλων, ζήτησε ἀπό τοὺς κατοίκους τῆς Καισάρειας ἕνα μεγάλο ποσό γιά νά μήν καταστρέψει τήν πόλη. Ἀμέσως, ὁ **Μέγας Βασίλειος**, ὁ σοφός **Ἐπίσκοπος**, πού ἀγωνιοῦσε γιά τό ποίμνιό του ξεκίνησε νά συγκεντρώνει χρυσά νομίσματα καί κοσμήματα πού τοῦ προσέφεραν οἱ κάτοικοι μέχρι νά συμπληρωθεῖ τό ποσό πού ζητοῦσε ὁ Ἰουλιανός.

Σύντομα, ὁ Ἰουλιανὸς ἔπεσε νεκρὸς ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ **Ἀγίου Μερκουρίου**. Ἡ **Καيسάρεια** σώθηκε χάρις τῆς θερμῆς προσευχῆς τοῦ Ἐπισκόπου της. Γιά νά ἐπιστρέψει στοὺς κατοίκους ὅ,τι εἶχε προσφέρει ὁ καθένας, ὁ **Μέγας Βασίλειος** ζήτησε νά φτιάξουν πολλές μικρὲς πίτες καί σέ κάθε μία νά βάλουν μέσα ἓνα νόμισμα ἢ ἓνα κόσμημα. Πράγματι, ἔτσι ἔγινε! Προσευχήθηκε, καί ὅταν τὰ μοίρασε κάθε κάτοικος τῆς πόλης εὗρισκε στήν πίτα του αὐτό πού εἶχε δώσει γιά τή σωτηρία τῆς πόλης.

Σέ ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ θαυμαστοῦ γεγονότος, γιά νά θυμόμαστε πάντοτε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι αὐτός πού μᾶς σώζει ἀπὸ τίς δυσκολίες καί μᾶς προσφέρει τή σωτηρία, κάθε **Πρωτοχρονιά**, πού εἶναι ἡ ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τήν ἱερή μνήμη τοῦ **Μεγάλου Βασιλείου**, ζυμώνουμε πίτες καί βάζουμε μέσα ἓνα νόμισμα. Ὅταν κόβουμε τήν Ἀγιοβασιλόπιτα σέ μία οἰκογένεια, σέ μία Μητρόπολη, σέ μία Ἑνορία ἢ ὅπουδῆποτε ἄλλοῦ, τό πράττουμε ὅλοι μαζί.

Ξεκινᾶμε μέ τὰ κομμάτια πού ἀνήκουν στόν Χριστό, στήν **Παναγία** καί στόν **Μέγα Βασίλειο** κι ἔτσι θυμόμαστε πάντοτε ὅτι ἡ ζωή μας εἶναι ζυμωμένη μέ τήν Ἐκκλησία καί τήν πίστη μας. Συνεχίζουμε μέ τὰ δικά μας κομμάτια, δηλώνοντας τήν ἐνότητα πού ἔχουμε μεταξύ μας μέ τόν **Χριστό καί τοὺς Ἁγίους**.

Καί ἄλλοι λαοί, ἤδη ἀπὸ τήν ἀρχαία ἐποχή, ἔχουν ἀνάλογα ἔθιμα πού τό καθένα ἔχει διαφορετική προέλευση. Εἶναι σημαντικό, χωρίς νά ἀμφισβητοῦμε αὐτές τίς παραδόσεις, νά μὴν συγχέουμε τὸ ἱστορικό γεγονὸς τῆς ἀφετηρίας τῆς Ἀγιοβασιλόπιτας μέ μύθους καί θρύλους. Ἐξάλλου, καί στήν ἐκκλησιαστικὴ παράδοση ὑπάρχουν καί ἄλλου εἴδους πίτες, ὅπως οἱ ἄρτοι πού χρησιμοποιοῦνται στήν **Ἀκολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας**, οἱ ὁποῖοι δέν πρέπει νά μπερδεύονται μέ τὸ ἔθιμο πού ἀναφέραμε καί τήν σαφῆ ἱστορικὴ του προέλευση.